

DANSK

KARTOFFELSTIVELSE

Når det hele regner væk

Skimmel- og bladpletbekæmpelse

Det nye logistikcenter tager form

Kartofler og generationsskifte

EVO-familien

GRIMME EVO 260

- Pendler med nyt design
- Fuldhvudraulisk træk, med reversering af jordkæderne
- 6 tons non-stop-tank m/ hydraulisk falddæmper
- Hjultræk på 1 hjul
- SmartView kamera
- CCI 1200 skærm
- Joystick

GRIMME AirSep 290

- Stenseparering med luft.
- Mulighed for dækstørrelser op til 1000/50 R25
- Fås med 9 tons tank / 6,0 tons non-stop-tank
- 20% større renseareal
- Visual Protect
- ISOBUS er standard
- Speedtronic og meget andet spændende udstyr

GRIMME EVO 290

- Mulighed for hjultræk
- Mulighed for dækstørrelser op til 1000/50 R25
- Fås med 9 tons tank / 6,3 tons non-stop-tank
- TriSys - 3 hjul - minimal marktryk
- 20% større renseareal
- Visual Protect
- ISOBUS er standard
- VarioDrive - højere ydelse - trinløst drev

GRIMME EVO 280

- Nye standarder med hensyn til ydeevne, effektivitet og produktskånsomhed.
- TurboClean til rensning af pigbånd
- Nonstop-tank på 8 t - 30% større ydelse i forhold til standardtank
- SmartView
- Mulighed for hydraulisk hjultræk på begge hjul.
- Rensesystem er markedets mest innovative med den største skånsomhed og kapacitet.
- Vejtransportbredde på under 3 m

www.grimme.dk

GRIMME

Jesper Burggaard, adm. direktør, KMC

Forårsfornemmelser

Kære læser

Foråret er på mange måder en dejlig tid. Det er her avlerne gør klar til at lægge kartoflerne til en ny kampagne, og det er samtidig i den periode sælgerne lukker de sidste kontrakter for det regnskab, der dækker sidste års kampagne.

Der mangler kun at blive lukket nogle få procent af kontrakterne for at nå 2023/24-budgettet, og det står allerede nu klart, at vi står overfor endnu en rekord. Efterspørgslen har været stor, og det er efterhånden ingen hemmelighed i markedet, at det eneste land i Europa der øger arealerne med stivelseskartofler, er Danmark. Vi har udviklet os til at blive den sikre havn for kunderne.

Dette til trods for at der i skrivende stund kun er lagt få procent af dette års avl. Vejrliget har endnu ikke været med os, og vinter og forår har været ekstremt vådt indtil nu. Det er generelt i Europa at kartoflerne bliver sat sent i år.

Når foråret er omme, kommer sommeren, og den 9. juni skal vi alle til stemmeurnerne og vælge vores nye medlemmer til Europa-Parlamentet. Et vigtigt valg, da vores rammevilkår i stor udstrækning genereres fra EU. Derfor vil I også før, under og efter valget se, at vi rækker ud til såvel nye som etablerede politikere, der går efter at få arbejdsplads i Bruxelles de næste 5 år.

Det er vigtigt, at vores politikere og det politiske system er bekendt med udfordringer og fakta fra vores branche. Er vi ikke selv aktive risikerer vi at blive overset, med risiko for utilsigtede forringede rammevilkår. Den risiko ønsker vi ikke at tage, hvorfor vi forsætter med at være proaktive og invitere til dialog.

Med håb om snarligt tørvejr, ønskes I god læselyst. ●

Læs her...

- 4 Når det hele regner væk
- 6 Ukrudtsbekæmpelse med et skud i bøssen
- 10 Skimmel- & bladpletbekæmpelse 2024
- 14 Papir på bæredygtigheden
- 15 Cikader & tæger
- 16 Endelig vedtagelse trækker ud
- 17 Det bliver festligt på Herningvej
- 18 Løsninger med biologi
- 18 AKD's dyrkningskontrakt 24/25
- 20 Det nye logistikcenter tager form
- 21 KMC Granules
- 22 AKD
- 23 AKK
- 24 KMC MC Tour 2024
- 26 Udbud & efterspørgsel
- 28 En længe ventet indflytning
- 30 Kartoffler – og et glideende generationsskifte

Dansk Kartoffelstivelse

Udgives af DeltaComm for KMC, og udsendes til andels-havere i kartoffelmelsfabrikkerne AKD og AKK.

KMC

Herningvej 60
7330 Brande
96 42 55 55
kmc@kmc.dk

Red.udvalg

Kristian Møller Sørensen, Jesper Burggaard & Chr. Feder

Redaktion

Kristian Dalsgaard (ansvh.)

Tegninger

Jane Toubro

Trykkeri

CS Grafisk A/S

Oplag

1.700 eksemplarer

Red. afsluttet

30.04.24

Næste nr.

10.07.24

Eftertryk

Kun med tilladelse

ISSN 1600-6631

Annoncetegning

DeltaComm
Porskærvej 11
8420 Knebel
86 12 20 66
kd@deltacomm.dk

Forside

Endelig tørvejr!
Strenglægning og
lægning hos Fisker
Agro I/S. Læs s. 30.

Den store mængde nedbør har både gjort det besværligt at komme i marken og udvasket værdifulde næringsstoffer.

Når det hele regner

Rasmus Trads,
agrochef, AKK

Regn regn regn. Vi står på bagkant af en af de vådeste vintre og et af de vådeste forår, og ifølge vejruddisigten her medio april ser det ikke ud til at det er slut endnu.

Med over 130 mm mere end normalt fra 1. januar til medio april er der nok ingen tvivl om, at der er stor risiko for, at der på JB1 er sket en del udvaskning.

To meget relevante spørgsmål

Vi kan derfor med rette stille spørgsmål ved 1) resultatet af vores jordprøver, og 2) ved den tildeling af gylle og/eller protamylasse, som er sket inden medio april.

1. Jordprøverne er for manges vedkommende udtaget efter nytår på det lettere jord. Det er helt som det bør være for at vi kan regne med dem, men de store mængder nedbør der er kommet siden gør, at det kan være svært helt at stole på dem. Den kalitabel der anvendes i f.eks. Crop manager vil – hvis jordprøverne er udtaget i efteråret – kompensere med godt 10 kg kali pga. udvaskning. Da vi ikke har konkrete tal for prøver udtaget i foråret, men til gengæld nedbør som i efteråret, bør man nok regne med, at ens jordprøver er ca. 1 enhed under det oplyste, hvis prøverne er udtaget inden 1. marts.
2. Her medio april er næsten 2/3 af protamylassen kørt ud, og det er i sig selv meget normalt. Men med de store mængder nedbør der er kommet i ugen efter påske, er der desværre en stor risiko for, at der også her er sket en stor udvaskning af det kali, der er udbragt. Udvasningsrisikoen er nøjagtig den samme uanset kaliumkilden, så om den kommer fra gylle eller Patentkali ændrer desværre ikke ved udvasningsrisikoen.

¹⁾ Nettoudbyttet er baseret på en stivelsespris på 4,35 kr./kg, 4,70 kr./kg kalium i protamylasse udbragt på marken, 13 kr./kg kalium i kaliumsulfat, 21 kr./kg K i Flex Foliar Bladkali NK 2-10 og 80 kr./ha for udbringning af fast gødning.

²⁾ Bladgødskning midt i juli til begyndelsen af august.
Kilde: Landsfosøgene 2023, s. 244

2022-2023 3 forsøg med kalumrespons, Kt 2, 9-6,0. K-optimum 175-225 kg K pr. ha	Udbringnings- metode	Bladanalyse, beg. juli, % i tørstof			Stiv. %	Udb. og merudb. pr. ha		
		K	Mg	Ca		hkg knolde	hkg stiv.	netto ¹⁾ kr.
0 kg K	-	1,7	0,5	1,3	23,1	431	100	43.400
100 kg K i protamylasse	slangeudlagt	2,3	0,4	1,1	23,4	126	30	12.497
150 kg K i protamylasse	slangeudlagt	2,6	0,4	1,1	23,1	131	30	13.162
225 kg K i protamylasse	slangeudlagt	2,8	0,5	1,1	22,9	158	34	13.876
100 kg K i protamylasse + 50 kg K i kaliumsulfat	slangeudlagt bredspreddt, beg. juli	-	-	-	23,6	154	37	15.104
100 kg K i protamylasse + 3x5 kg K i Flex Foliar NK2-10	slangeudlagt bladgødskning ²⁾	-	-	-	23,3	11	26	10.547
LSD					ns	25	7	

Tabel 2.
Nedbør faldet i Herning ifht.
klimanormalen 1991-2020.

Måned	Klimanormal 1991-2020	Aktuel nedbør
Januar	65 mm	91 mm
Februar	50 mm	121 mm
Marts	46 mm	50 mm
April	38 mm	73 mm (frem til 12/4)
Samlet	199 mm	335 mm

væk

Opfordring til kompensering

Vores anbefaling er derfor, at der kompenseres med 25 kg K i Patentkali hvis jordprøverne er udtaget før 1. marts, og at der kompenseres med yderligere 25 kg K i Patentkali, hvis der er kørt kaligødning ud inden 8. april (gylle, protamylasse eller patentkali).

Ovenstående gælder kun på JB 1, mens det halve gør sig gældende på JB 3. Er det bedre jord, vurderer vi ikke at der er sket udvaskning af betydning

Der er rig mulighed for at eftergøde med Patentkali i kartoflerne efter lægning, og der er faktisk forsøg der viser en tendens til et lidt højere udbytte ved gødskning med kali efter lægning. Der er i 2022 og 2023 lavet en forsøgsserie, hvor der eftergødes med kalium helt hen i starten af juli.

Vi anbefaler, at eftergødskning med patentkali udføres i perioden 15. juni - 30. juni for at sikre, at kartoflerne ikke kommer til at stå i en mangelsituation.

Eftergødskning med kvælstof

Ligesom der kan være udvasket en del kalium, er der også stor risiko for, at der er sket udvaskning af kvælstof.

Her er reparationsmulighederne dog lidt mere "håndgribelige". Der er rig mulighed for at få kartoflerne testet med en Horiba-tester, enten på fabrikkerne eller hos din lokale planteavlskonsulent. Samtidig er der, hvis der senere viser sig problemer, mulighed for bladgødskning af kartoflerne med flydende N18 sammen med en skimmel-sprøjtning. Der er altså rig mulighed for at få "rettet op" på en udvaskning af kvælstof. ●

HUNDAHL ^A/_S

ROPA

OPTAGNING AF KARTOFLER?

Vi anbefaler ROPA Keiler - når kvalitet og kapacitet går hånd i hånd. Kontakt Søren for at høre mere.

KONTAKT

Søren Trads Møller
Tlf.: **24 22 97 26**
Mail:
sorentm@hundahl.dk

Thisted
Hjulumagervej 7
7700 Thisted

Skive
Hesselbjergvej 1
7800 Skive

96 17 84 00
hundahl.dk

Det er skrevet mange gange før, men vi gør det gerne igen: Rettidighed og omhu er to vigtige kvaliteter i en vellykket ukrudtsbekæmpelse.

Frederik B. Danielsen, konsulent, KMC

Ukrudtsbekæmpelse med ét skud i bøssen

En lille opsamling på et emne fra februar-nummeret af Dansk Kartoffelstivelse, hvor Frederik fra AKD havde skrevet om ukrudtsbekæmpelse. Igen kan det ikke understreges nok, at timingen i ukrudtsbekæmpelsen er enormt vigtig, dels for at få den ønskede virkning på så meget ukrudt som muligt, dels for ikke at skade kartoflerne.

I 2023 fik nogle af kartoflerne rigtigt meget fart på, og det overraskede flere avlere, der måtte ukrudtssprøjte på kartofler der havde brudt kammen. En kartoffelmark der har fået kemi efter stor fremspiring, skal have en lang vækstsæson, hvis kartoffelen skal prøve at kompensere for den skade.

En noget fleksibel tændstikæske

En god tommelfingerregel for kørsel med Roundup + Clomazon er at køre, når spiren er ca. højden på en tændstikæske på højkant fra at bryde igennem. Den tændstikæske er stille og roligt blevet vendt og drejet lidt de seneste par år, og nu ligger den i nogle tilfælde fladt ned.

Normalt vil man vente 5 dage med Proman eller Fenix efter kørsel med Roundup + Clomazon for at ramme så meget ukrudt som muligt.

Men er man ovre i tilfældet "flad tændstikæske" skal man overveje, om man med fordel bare kan smide det hele sammen, da man ellers kan risikere at skulle køre dagen efter igen.

Tabel 1: Behandlingsløsninger.

	1. sprøjtning 5-7 dage før fremspiring	2. sprøjtning ved beg. fremspiring	3. sprøjtning 5-7 dage efter 2. sprøjtning
	Standard-ukrudt + natskygge		
	1000 g glyphosat/ha + 0,25 l clomazon/ha	2 l Proman/ha	
	Standard-ukrudt + enkelte storkenæb		
	1000 g glyphosat/ha + 0,25 l clomazon/ha	1,5 l Proman/ha + 0,25 l Fenix/ha	0,25 l Fenix/ha
Standard-ukrudt + melder			
1000 g glyphosat/ha + 0,25 l clomazon/ha	1,5 l Proman/ha	0,25 l Fenix/ha	
Standard-ukrudt + mange storkenæb			
1000 g glyphosat/ha + 0,25 l clomazon/ha	2 l Fenix/ha	0,25 l Fenix/ha	

Focus® Ultra

Godkendt til splitbehandling

Suverænt det stærkeste middel til bekæmpelse af rajgræs i kartofler

<https://www.istockphoto.com/photo/stopwatch-front-view-gm150756787-19813042>

Ubehandlet

Behandlet med Focus Ultra

Læs mere her

Focus Ultra giver mulighed for en effektiv, fleksibel bekæmpelse af græsukrudt i dine kartofler.

Kartofler er en åben afgrøde, så rajgræs og andre grove græsser kan hurtigt få overtaget. Græsukrudt bekæmpes ved 1-4 blade, og kvik når den har 4-6 blade. **Focus Ultra** er nu også godkendt til splitbehandling i kartofler.

Dosering:

Rajgræs og andet græsukrudt*: 1-2 l/ha **Focus Ultra** + 0,5 l/ha **Dash** eller i split 2 x 0,5-1 l/ha **Focus Ultra** + 0,5 l/ha **Dash**

Stort græsukrudt* eller kvik: 2-2,5 l/ha **Focus Ultra** + 0,5 l/ha **Dash**

* Ingen eller lav effekt mod enårig rapgræs, væselhale, rødsvingel og stivbladet svingel.

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet før anvendelse. Medlem af Dansk Planteværn.

BASF
We create chemistry

Kontakt: Jakob Skodborg Jensen / 40 16 81 63 - Thomas Ory / 24 13 49 45 - Anders Christensen / 25 23 35 53

Tabel 3 Løsninger til kvik, melder osv.

*Boxer må bruges frem til stadie 11, som er første blad udfoldet på 4 cm. Derfor vil Boxer sjældent blive relevant at bruge, og vi ser også meget tvivlsom effekt. Samtidig er det også en dyr løsning. Derfor vil bedste løsning være en mekanisk rensning til at løse problemet.

** For at Metaxon skal have en virkning på melder er det vigtigt, at der ikke køres i højt solskinsvejr. Melder danner her et tykt vokslag, og vi oplevede f.eks. i 2023 meget vigende effekt nogle steder.

	Boxer
Anvendelse	Sort Natskygge
Tidspunkt	Kartoflens stadie 0-11*
Dosering	2 l/ha
Risiko for svidningsskader	Ja
Bemærkning	Svingende effekt/ manglende effekt*

Tabel 2

Den mekaniske ukrudtsbekæmpelse påvirker valget af kamstørrelse.

Løsning nr.	Før fremspiring	1-2 % fremspiring	Efter fremspiring	Kamstørrelse ved lægning
1	MSR Optiweeder	MSR Optiweeder	MSR Optiweeder	Stor kam
2	Treffler strigle	Treffler strigle	Kamformer	Stor kam
3	Hypper	Hypper	Hypper	Lille kam

Vi så også i et år som 2023 at det bare var rigtigt tørt, så selvom man havde sprøjet rettidigt med Roundup + Clomazon skete der ikke en ny fremspiring af ukrudt, som man kunne ønske sig. Derfor havde jordmidlerne ikke den ønskede effekt flere steder, da der skal noget fugt til at få den ønskede virkning.

Kan man lappe noget skidt?

Er man kommet skidt fra start er det svært at lappe med de midler vi har. Er man ovre i at kigge på 2. eller 3. sprøjtning med 0,25 l/ha Fenix må ukrudtet ikke være større end kimbladsstadiet, da det ellers har vigende effekt.

Hvis man er kommet for sent, og de første løvblade er kommet frem, er man derfor nødt til at kigge på alternativet til kemi, som er mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Her skal man ikke tøve for længe med at gøre noget, hvis man vil undgå at skade rodnettet på kartoflerne.

Skal man tænke i andre baner end kemi?

Nu har jeg nævnt mekanisk rensning som en håndbremse, men det kan også være *hele* strategien der bygger på mekanik. Men det kræver også noget af avleren, dels timing, men også et godt håndværk fra starten

Som billede 1 viser, har læggeren ikke været indstillet korrekt, og den laver derfor to kamme der er for små. Hvis man skal have succes med en mekanisk løsning, er det vigtigt, at kammene er lige store (billede 2).

Der er også lidt forskellige tilgange til kamstørrelse alt efter hvilken mekanisk løsning der anvendes, som det fremgår af eksemplerne på løsninger i Tabel 2.

Lille kam

I en lille kam er kartofflen dækket af 10-12 cm jord, og der kan hyppes lidt jord op omkring kartofflen ved hver kørsel. Det er meget vigtigt at ukrudtet ikke bliver for stort, da det

Billede 1.
Uens kamstørrelse.

Billede 2.
Flotte lige store kamme.

Fenix	Metaxon	Agil	Focus Ultra
Melder, storkenæb	Melder	Kvik, hanesporer	Rajgræs, kvik, hanesporer
Efter fremspiring, hvor det er nødvendigt. (Se tabel 1 side 7)	Gerne maks. 5-10 cm høje melder. Grødevejret ved sprøjtning**	4-6 blade på ukrudt	4 blade på ukrudtet
0,25 l/ha Må anvendes to gange efter fremspiring	0,03-0,1 l/ha	0,8 l/ha	1,5-2,5 l/ha + 0,5 l/ha Dash
Ja	Ja	Ja	Ja
Maks. 10 dage efter fremspiring.	Vejret er meget afgørende for god effekt.		

ellers ikke kan bekæmpes. Man skal tilstræbe en kamudformning der ikke bliver til en spids kam, men derimod en lidt mere flad kam, da jorden har lettere ved at glide af den spidse kam.

Stor kam

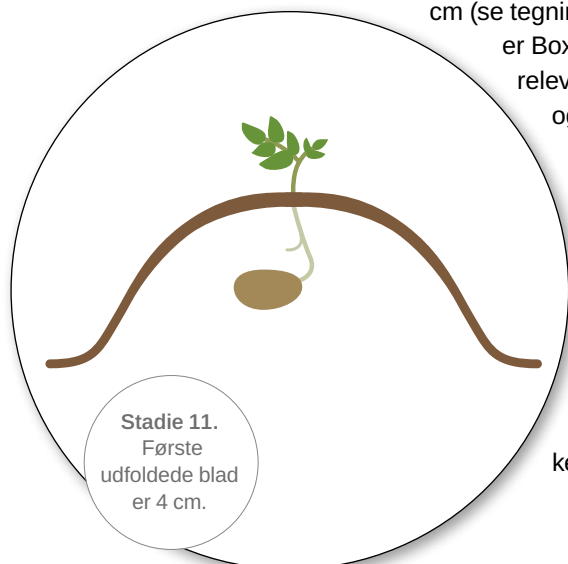
En stor kam er ikke så meget større, men kartofflen er dækket af omkring 13-14 cm jord. Her er det igen vigtigt at få trykket kammen med f.eks. kamformeren. En fast kam holder meget bedre på fugten, og hvis vejret kommer til at ligne vejret i 2023 med en lang, tør periode, er det vigtigt at kammen ikke tørrer ud i knoldsætningsfasen.

Samtidig har redskaberne meget nemmere ved at arbejde og blive indstillet på en fast kam end på en løs kam, som der normalt laves.

Løsninger til kvik, melder osv.

I Tabel 3 er der vist løsningsforslag til bekæmpelse af sort natskygge, melder, storkenæb, kvik, hanesporer og rajgræs.

Vær opmærksom på, at Boxer kun må bruges frem til kartofflens stadie 11, som er første blad udfoldet på 4 cm (se tegningen). Derfor

Stadie 11.
Første udfoldede blad er 4 cm.

er Boxer sjældent relevant at bruge, og da effekten samtidig er tvivlsom og behandlingen kostbar, vil en mekanisk rensning ofte være at foretrække. ●

Scanregn
PART OF VESTUM

BRUG FOR UDSTYR DER FLYTTER VAND?

NYHED!

Vi tilbyder nu Pivot vandingsanlæg fra Valley.

Læs mere om dette på vores hjemmeside

RING TIL OS PÅ
+45 7532 5222

"Vi står klar til at hjælpe dig!"

Michael Thomsen
Salgschef

Skimmel- & bladpletbekæmpelse

Uge nummer

Skimmelmiddel

Blandingspartner

Bladpletmiddel

Resistens-udvikling og et forbud mod Ranman Top var et problem for skimmelbekæmpelsen sidste år. Vi har stadig udfordringer i 2024, men vi har også mere viden og flere erfaringer.

Hvor vi sidste år stod og skulle bekæmpe skimmel efter nogle helt nye principper – fordi Ranman Top blev forbudt og der var udbredt resistens imod Revus – så er vi en smule bedre stillet i år.

Vi har mange erfaringer fra sidste sæson at trække på nu, og vi har også en del forsøg, der viser mere om hvad der kan lade sig gøre – og hvad der ikke kan lade sig gøre.

Vi kan ud fra vores erfaringer og forsøgene sammensætte en strategi, som opfylder 3 vigtige krav:

- 1: Bekæmpe skimmel effektivt i denne sæson.
- 2: Forhindre og bekæmpe yderligere resistens blandt de midler vi anvender.
- 3: Prismæssigt være billigst muligt, dog under forudsætning af at punkt 1 og 2 er opfyldt.

En strategi der opfylder alle 3 punkter er mulig, og vores bud kan ses i Tabel 1.

Tre vigtige regler for skimmelstrategien i 2024

Grundprincipperne i skimmelstrategien 2024 bygger fortsat på 3 vigtige regler:

- Altid blande 2 midler (aktivstoffer) i samme sprøjtning.
- Aldrig bruge samme blanding flere gange i træk.
- Aldrig anvende Zorvec på etableret skimmel.

Men udgangspunktet er, at når vejruddisigten viser sig fra den solrige og tørre side, så reduceres dosis af de midler, der kan det, mens vi naturligvis kører med den største hammer, når vejret kræver det.

Følg altid med i de aktuelle anbefalinger om middelvalg og dosering på www.avlerinfo.dk/skimmelvarslinger

Zorvec

Zorvec er et af de nyeste midler vi har, og det har de sidste 2 sæsoner virkelig vist sit værd.

Tidligere har Zorvec været brugt i en "blok" med 2 sprøjtninger i træk og 10 dage imellem sprøjtningerne. Desværre er der i landende syd for

Danmark allerede fundet tilfælde af resistens imod Zorvec.

Anbefalingerne for brug af midlet er derfor ændrede. De nye anbefalinger betyder at:

- 1: Der skal "puttes" en sprøjtning ind mellem de to Zorvec-sprøjtninger.
- 2: 10-dages intervallet kan kun bruges, hvis der er lav-middel skimmelrisiko.
- 3: Der skal altid blandes med en stærk partner, som f.eks. Sporax eller Shirlan – aldrig Revus.

Vi tror på at det er muligt at udnytte 10-dages intervallet, men hvis det viser sig at blive et særdeles vanskeligt skimmelår, som f.eks. 2019, bliver vi nødt til at reducere intervallet ned til 7 dage på en eller begge sprøjtninger med Zorvec.

Revus

Selv om der i 2022 var udbredt resistens imod Revus, har den strategi vi anvendte i 2023 reduceret den resistens ret kraftig.

Samtidig har forsøgene vist, at blandes Revus med en effektiv blandingspartner, er det muligt at opnå en

2024

Rasmus Trads,
agrochef, AKK

Kristian Elkjær,
konsulent, KMC

24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
0,3 l Shirlan	0,3 l Shirlan	0,7 l Sporax	0,4 l Shirlan	0,4 l Shirlan		0,45 l Revus	0,4 l Shirlan	0,45 l Revus	0,4 l Shirlan	0,45 l Revus	0,4 l Shirlan	0,4 l Shirlan	0,4 l Shirlan
0,45 l Revus	0,7 l Sporax	0,15 l Zorvec	0,7 l Sporax	0,15 l Zorvec		0,7 l Sporax	0,5 l Amistar	0,7 l Sporax	0,7 l Sporax	0,25 kg Cymbal	0,5 l Amistar	0,45 l Revus	0,25 kg Cymbal
						0,4 l Narita	0,45 l Propulse		0,4 l Narita		0,45 l Propulse		0,4 l Narita

Tabel 1: Skimmel- og bladpletstrategi 2024, hvor der altid blandes 2 midler, og hvor samme blanding aldrig anvendes flere gange i træk. Opstart af bladpletbehandling i pressede sædskifter i uge 29-30, mens afsluttende bladpletbehandling i kartofler, som kan gro længe, er i uge 37.

BEKÆMP KARTOFFELSKIMMEL VED AT BLANDE OG ALTERNERE PRODUKTER

Få flere gode råd til
bekæmpelse af
kartoffelskimmel

syngenta®

rigtig god beskyttelse. Blandingspartnere gør arbejdet på de resistente skimmelracer, mens Revus kan hjælpe med bekæmpelse og resistensforebyggelse på de øvrige skimmelracer.

Vi har derfor taget 5 behandlinger med Revus med i strategien.

Sporax/Rapport

Sporax er et helt nyt skimmelmiddel til brug i 2024 – og så alligevel ikke. I 2023 var Proxanil meget brugt som blandingspartner, og med et rigtigt godt resultat. Proxanil består af 2 aktivstoffer nemlig cymoxanil (Cymbal/Option) og proparmacarb. Aktivstoffet proparmacarb er det bærende i Proxanil, og det er det eneste aktivstof i netop Sporax.

Fordelen ved at anvende Sporax frem for Proxanil er helt klart prisen, da en behandling med Sporax vil være i omegnen af 100 kr. billigere pr. ha end Proxanil.

Cymbal/Option

Cymbal har tidligere været brugt som tilsætning, hvis det var skimmelvejrlige omkring sprøjtetidspunktet, men i 2023 blev det anvendt som en blandingspartner for at forhindre yderligere resistens.

Desværre har det vist sig, at midlet har for dårlig effekt på skimmelbekæmpelse, når det blandes med Shirlan eller Revus, og Cymbal vil dermed heller ikke forhindre resistensudvikling som håbet. Brugen af Cymbal skal derfor ændres tilbage til når det er skimmelvejrlige omkring sprøjtningen.

Økonomien i skimmelbehandling

Skimmelstrategien i 2023 bød på nye principper, som derved øgede de generelle omkostninger til skimmelbekæmpelse. Omvendt gjorde den ændrede strategi også, at der var markant mindre skimmel, og dermed var der slet ikke i samme omfang brug for dyre stopsprøjtninger, som i tidligere år.

Prisen steg fra ca. 3.000 kr./ha i 2022 til ca. 4.400 kr./ha i 2023, med baggrund i behovet for blandingspartnere i alle sprøjtninger. Selvom der i skimmelstrategien 2024 er større fokus på veksling af blandingspartnere og mindre brug af Cymal/Option, er behandlingsprisen for skimmelstrategien i Tabel 1 reduceret med ca. 300 kr./ha, og lander omkring 4.100 kr./ha.

Stadigvæk en høj pris, men også en stærk strategi, som effektivt bekæmper skimmel og forebygger resistensudvikling.

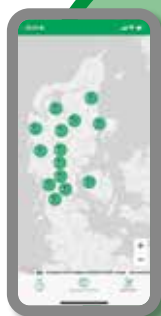
En del af merudgiften vil også blive betalt af en bedre skimmelbekæmpelse, hvor en tommelfingerregel er, at 1 % skimmel koster 1 % udbyttetab, 5 % skimmel koster 5 % udbyttetab osv. osv.

Uændret bladpletstrategi

Strategien for bekæmpelse af bladplet er der ikke ændret på. Middelvalget består stadig af Narita og Propulse. Opstartstidspunktet har de sidste mange år været diskuteret en del, men der er ingen tvivl om, at tidligere kartoffelmarker skal prioriteres højere end de sunde sædskifter.

Har der været kartofler i marken inden for de seneste 5 år bør opstart være allerede i uge 29-30, mens opstarten kan udskydes til uge 31-32, hvis det er mere end 5 år siden der sidst har været kartofler, se Tabel 1.

Kartofler der skal eller kan gro længe (efter 1. oktober), bør ligeledes beskyttes en ekstra gang i bagenden medio september. Der vil derfor være kartofler til tidlig levering i sunde sædskifter, der "kun" sprøjtes 3 gange mod bladplet, mens kartofler med en lang vækstsæson i et presset sædskifte skal sprøjtes 5 gange. ●

Skimmelvarsling på Avlerinfo.dk og i app'en

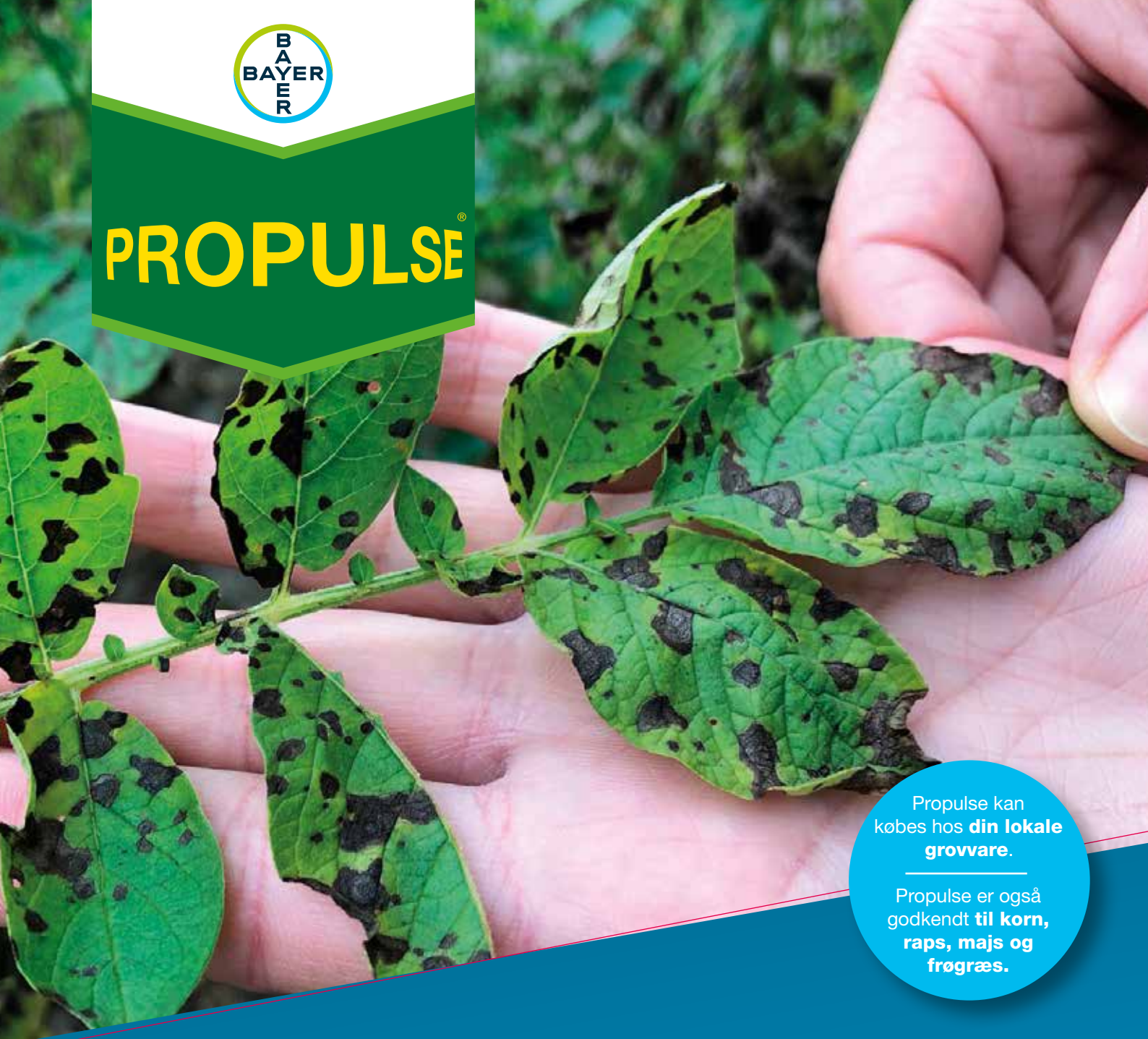
Også i 2024-sæsonen bliver det vigtigt at følge en skimmelstrategi. Når varslingssæsonen starter, vil konsulenterne i KMC-gruppen igen opdatere skimmelvarslingen med ugens anbefalinger for skimmel, bladplet, skadedyr og mikronæringsstoffer hver mandag og torsdag inden kl. 12.

Du kan følge varslingen på to måder:

- 1) på <http://avlerinfo.dk/skimmelvarslinger>
- 2) i app'en Avlerinfo Selvbetjening, hvor du som registreret bruger får en notifikation ved hver ny varsling. ●

PROPULSE®

Propulse kan købes hos **din lokale grovare.**

Propulse er også godkendt **til korn, raps, majs og frøgræs.**

Den nye standard mod kartoffelbladplet

// Effektivt middel

// Øger nettomerudbyttet

// Lang virkningstid

// Resistensbryder

Hør mere hos din konsulent eller læs mere på www.cropscience.bayer.dk

Christian
Søndergaard Christensen
2894 3024

Jens-Richardt
Thyssen
2810 4611

Klaus
Nielsen
2894 2068

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselssætninger og advarselssymboler, der fremgår af etiketten.

Chr. Feder, konsulent, KMC

Det er ikke nok at være bæredygtig. Vi skal også kunne dokumentere bæredygtigheden overfor kunderne.

Papir på bæredygtigheden

I februar-udgaven af Dansk Kartoffelstivelse lærte vi en ny forkortelse, NGT – New Genome Techniques (Nye Genome Teknikker). Denne gang er det forkortelsen FSA – Farm Sustainability Assessment – vi skal have en introduktion til.

FSA er et verifikationssystem der dokumenterer, at vi er bæredygtige ude på bedrifterne, at vi faktisk har styr på det vi laver og at vi faktisk også kan dokumentere det.

Men hvorfor skal vi nu have sådan et system? "Har vi ikke regler og systemer nok?"

Vores kunder efterspørger

bæredygtighed – også fra avlerne
Indenfor den globale fødevarerbranche er der en generelt stigende efterspørgsel efter bæredygtighed. Og efterspørgslen gælder ikke kun bæredygtige råvarer, men også troværdig dokumentation for, at råvarerne rent faktisk er bæredygtige.

Som leverandør til det globale fødevarermarked mærker KMC også denne tendens. Flere og flere af KMC's kunder stiller allerede krav til både bæredygtighed og dokumentation, og den

udvikling ser ud til at fortsætte. KMC, ejerfabrikkerne og andelshaverne skal derfor fokusere indsatsen, og dokumentere det høje niveau af bæredygtighed, som den danske kartoffelavl allerede har opnået.

Mere papirarbejde – men alternativet er værre

Det kan måske opleves som et lidt overflødig arbejde at skulle have papir på en generelt høj grad af bæredygtighed, som bl.a. sikres igennem den stramme danske lovgivning.

Men hvis vi alternativt risikerer, at vigtige kunder vurderer KMC til at være en mindre attraktiv leverandør og det kan blive vanskeligere at opnå de bedste salgspriser, så giver en indsats for at dokumentere arbejdet med bæredygtighed langt mere mening.

Kendt fra maltbyg og sukkerroer

Ejerfabrikkerne og KMC har derfor besluttet, at vi fra og med dyrknings-sæsonen 2024 indfører den globalt anerkendte verificeringsstandard FSA, Farm Sustainability Assessment ("Vurdering af bedriftens bæredygtighed").

Standarden anvendes i over 100 forskellige afgrøder i 40 lande verden rundt. I Danmark benyttes FSA allerede til at verificere bæredygtigheden for avl af maltbyg og sukkerroer. Det er altså et afprøvet system, som nu også skal bruges til KMC's stivelses- og pulverkartofler.

Opdelt i flere runder

I skrivende stund (primo april) er vi i gang med at ringe rundt til de udvalgte avlere, som er blevet udtrukket tilfældigt. Herfra skal der lyde en stor tak for den positive tilgang I udviser når vi kontakter jer.

Når vi er færdige med at ringe rundt, kommer vi til anden runde. Her skal en ekstern verifikation eftervise de resultater, der er kommet fra første runde med at udfylde spørgeskemaet om FSA.

De avlere, der kommer med i anden runde, vil få besked primo/medio maj, og de vil få hjælp til at blive klar til besøget af den eksterne auditor.

Alt i alt regner vi med at være igennem FSA-verifikationen med udgangen af juni måned. ●

Frederik B. Danielsen, konsulent, KMC

Cikader & tæger

Både tæger og cikader kan påvirke udbyttet i kartoffelmarken negativt, men med rettidighed er der heldigvis gode muligheder for bekæmpelse.

Cikader, og specielt cikadenymferne, er et udbredt problem i stivelseskartofler. Cikadenymferne suger næring samtidig med at der injiceres giftstoffer i bladene. Denne gift nedsætter fotosyntesen i planten. Da det primært er nymferne der laver skaden, er det vigtigt at få bekæmpet de voksne cikader, så der udklækkes så få nymfer som muligt.

I perioden 2020-2023 har man fulgt indflyvningen af cikader for at kunne fastsætte det optimale tidspunkt for sprøjtning. Behandlingen skal foregå på et tidspunkt, hvor der er mange cikader i marken, og hvor der samtidig er bladmasse nok at sprøjte på.

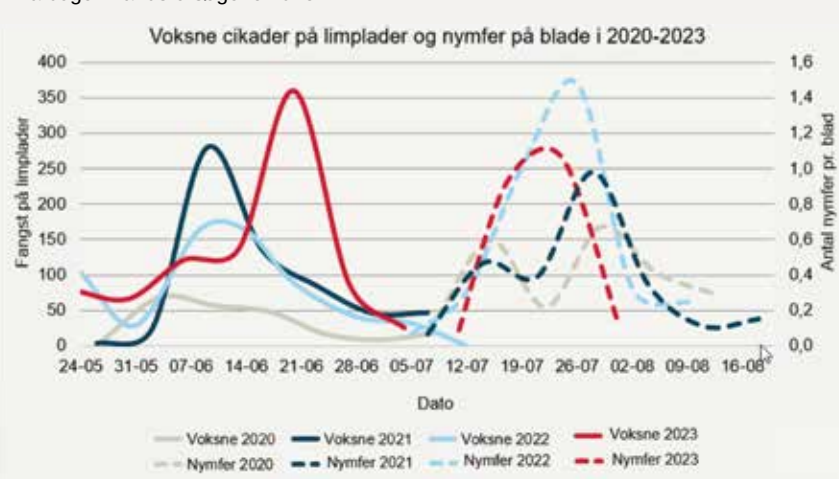
Derfor passer det med at sprøjte med **0,15 kg/ha Mospilan SG** omkring Sankt Hans. Der er vigtigt at lave en opfølgende sprøjtning 4-5 uger senere med **0,25 kg/ha Mospilan SG**.

Tæger er meget dovne

Tæger opholder sig hele vinteren i hegn og læbælter. De er meget dovne, og bevæger sig sjældent mere end 20 meter ind i marken. Derfor er det kun en randbehandling langs hegn der anbefales, når der er registreret sug på bladene. Tægernes sugemærker ses som små nister på bladene. I enkelte tilfælde er disse sug set længere inde i marken.

Til behandling mod tæger anbefales **0,3 l/ha Lamdex**. Mospilan SG har en knockdown effekt, men ingen langtidseffekt på tægerne. ●

Figur 1. Voksne cikader og cikadenymfer i Registreringsnettet i perioden 2020-2023. Fra bogen Landsforsøgene 2023.

UNIK PÅ MARKEDET

DEWULF RQA3060
2-RÆKKET OPTAGER

SELVKØRENDE MED TOPKÆDE TRACKS / HJUL HD BAGAKSEL

JEPPE FAUERBY
☎ 24 83 86 16

Yding Smedie & Maskiner
LIND & KRUSE
BY DEL AF YDING SMEDIE & MASKINER